

gjennem disse Sundhedsvedtægter, og man veed saaledes nu omtrent, hvad man har at gjøre til Opretholdelse af den almindelige Sundhedspleie og de saakaldte hygieiniske Forhold, og jeg troer derfor ikke, at det er hensigtsvarende at gaae videre i denne Sag, hvilket ogsaa er udtalt i Betænkningen af 1857, hvori der staaer, at man haaber, at ved denne Forholdsregels Udførelse ville Borgernes Opmærksomhed vækkes for en bedre Sundhedspleie, og saaledes det første og nødvendige Skridt være gjort til at opnaae dette Gode. Altsaa, naar saaledes Opmærksomheden engang er vaakt, behøves der ikke nogen videre Impuls til at bringe Befolkningen til at indsee, hvad der tjener den til Bedste i saa Henseende, og jeg maa derfor udtale, at jeg idetmindste ikke i dette Dieblif vil kunne stemme for en Forlængelse af Loven om Sundhedsvedtægter, naar jeg ikke, hvad der maaskee er muligt, bliver bekært og overbevist ved stærkere Argumenter end dem, som jeg har kunnet finde i de til Lovudkastet hørende Motiver.

Ischering: Den ærede sidste Taler udtalte vistnok et ganske sandt Ord, naar han sagde, at han ønskede, at de 3 tilbageværende Paragrafer af de 18 Paragrafer, hvori Lovudkastet oprindeligt var affattet, ogsaa vare borte. Jeg troer, at det i det Hele taget ikke er nogen helbig Lov og heller ikke var det dengang, den blev vedtagen, men jeg skal ved Siden deraf indrømme, at det var en Affindelse med den almindelige Mening; Regjeringen bragte dengang, fremhøvet saa at sige paa Modens Bølge — thi det var dengang paa Mode at kunne bestemme Sundhedsregler — her et Forslag ind, som ved Behandlingen her i Thinget blev ført over paa et ganske andet Omraade. Det blev henviist, saa at sige, til Frivilligheden, til en Overenskomst imellem Regjeringen og Kommunen paa 5 Aar ad Gangen, og det blev henstillet som et Forsøg paa, til hvilken Nytte saadanne Sundhedsregler kunde være, og hvorvidt man kunde lidt efter lidt skaffe dem Fasthed for at udføre dem til Nytte for Landets Indbyggere. Det Spørgsmaal, der altsaa ligger for i dette Dieblif, er: Kan man sige, at Experimentet er

foretaget paa en helbig Maade, og kan man sige, at Forsøget har været gjort længe nok, for at man kan dømmes derom? Denne Lov er nær beslægtet med en Lov, som passerede her forrige Aar, nemlig Loven om at borttage Sand, Leer og Gruus o. s. v. fra Forstranden; det er en Lov, som hovedsagelig giver et Støttepunkt for dem, der ville skaffe sig Behageligheder, som ville rydde Ubehageligheder afveien; ved den her foreliggende Lov paastyrer man Sundheden og ved den anden Lov Rystens Sikkerhed; det er min Overbeviisning, at Behagelighedens Herredømme i begge Tilfælde sætter det Ryttige tilside. De Herrer ville snart faae dette at see, ogsaa med Hensyn til denne Lov. Uagtet vi her under Behandlingen af Loven om Sand, Leer og Gruus vare saa fuldt overbeviste om, at Ingen kunde skaffe Beskyttelse for sine Badehuse, saa er der afgivet en Kjendelse fra udvalgte Synsmænd, ifølge hvilken ingen Sand- eller Gruusgraver maa komme et Badehus nær paa 100 Alen, og man har paa en Ryst, hvor Rysten hvert Aar sætter til, saa at der altsaa ingen Fare er for, at den skal svømme bort, ubeluftet Fokk fra det Livserhverv, som de hidtilbage have havt, ved at grave Sand, i en Afstand af 200, 300, 400 Alen. Den samme Art Misbrug findes ved de her omtalte Vedtægter; dersom Vedtægterne skulde opretholdes blot for Sundhedens Skyld, saa var der ingen Fare, og det hovedsagelig af den Grund, at det er umaadelig vanskeligt at sige, at det og det er usundt, at det og det er skadeligt for Helbredet. En Mand, som i den Henseende har gjort de meest gjenemgaaende Erfaringer, nemlig Parent Duchatelet, har allerede i 1836 skrevet et Værk desangaaende, og han har efter en Række af saadanne Erfaringer, som der aldrig nogensinde er gjort Mage til her, fraraadet Regjeringerne dybt indgribende Foranstaltninger i denne Henseende, fraraadet dem at komme til Noget, som ikke var let praktiskabelt, idet de derved vilde gjøre mere Skade end Gavn. Siden vi gjenemførte Loven om Sundhedsvedtægterne, er der fra flere Sider fremkommet meget indtrængende Forestillinger mod det overbrevne Sundhedsvæsen, som man søgte at gjenemføre. Det er overalt, eller idetmindste fra mangfol-